

Sanayici İstanbul'dan dışlanıyor

İstanbul Sanayi Odası'nın hazırladığı strateji belgesi, İstanbul'un sanayiden dışlanarak, inşaat ve ticarete yönlendirildiğini ortaya koydu. ISO Başkanı Bahçivan, "İstanbul'u sanayiden dışlayarak 2023 hedeflerine ulaşmak imkânsız" dedi

ZAFER
ÖZCAN
İSTANBUL

İstanbul Sanayi Odası'nın hazırladığı, İstanbul Sanayi Strateji Belgesi, Başkan Erdal Bahçivan tarafından açıklandı. Raporda, sanayinin milli gelir içindeki payının azalmasında, sanayi odaklı büyüme stratejisinden inşaat ve ticaret odaklı büyüme stratejisine geçilmesinin etkisi vurgulanıyor. İmalat sanayinin İstanbul'dan dışlanması eleştiriliyor. İstanbul'un sanayideki payının azalmasının, 2023 hedeflerini bir hayal haline getireceğinin altı çiziliyor.

Tek altyapı İstanbul'da

Raporda, toplam ihracatın yüzde 37.5'ni İstanbul'un yaptığı, buna karşılık İstanbul'un yüksek teknoloji ürün ihracatındaki payının yüzde 67 olduğu görülüyor. Erdal Bahçivan, Türkiye'de kısa vadede yüksek teknolojiye dayalı ihracatı artırabilecek tek altyapının İstanbul'da olduğunu kaydetti. ISO Başkanı, şöyle devam etti:

Sanayisizleştirme çabası fantezi

"İstanbul'un bir sanayi birikimi, kültürü ve yeteneği var. İstanbul'u sanayisizleştirme çabasını bir fantezi olarak görüyorum. Dolayısıyla İstanbul stratejileri düşünülmeden 500 milyar dolar ihracat hedefine ulaşmak mümkün olmayacaktır. İstanbul'un yerleşimi ile ilgili tasarlanan gelecek vizyonunda sanayinin dışlanmakta olduğuna

İstanbul üçüncü sırada

Şehir adı	Sanayi payı (%)*
Amsterdam	33,84
Milano	28,97
İstanbul	27,40
Barcelona	21,98
Frankfurt	20,35
Berlin	14,63
Hamburg	14,60
Şikago	14,54
Tokyo	14,26
Madrid	13,13
Viyana	12,62
Lizbon	11,18
Paris	10,51
Brüksel	10,09

(* 2011 yılında metropol bölgesindeki sanayinin bu bölgenin gayrimali katma değeri içindeki payı.)

görürüz. Oysa biz sanayinin şehre ait ve şehirle bütünleşmiş bir faaliyet olduğuna inanıyoruz. Sanayi ile şehirler arasında adeta karşılıklı bağımlılık var." Dünyadaki şehirlerden örnekler veren Bahçivan, İstanbul'la benzer konumdaki birçok metropolde sanayinin öne çıktığını vurguladı.

Göçebe sanayici yatırım yapmak istemiyor

İstanbul sanayicisinin en önemli probleminin, üretim tesislerinin İstanbul yerleşimindeki belirsizliği olduğunu kaydeden Bahçivan,

"Bu durum yeni yatırımları engellediği için, firmaların rekabetçiliğini negatif yönde etkilemektedir. Firmalara yeni üretim alanı gösterilse bile yeniden taşınmaya zorlanma durumunun birkaç yılda yeniden oluşması korkusu oluşmuştur.

Erdal Bahçivan

İnşaat düşmanı değiliz ama...

Sanayinin milli gelir içindeki payının 10 puan gerilemesinin tek sebebinin, Türkiye'nin son yıllarda sanayi odaklı büyümeden hizmet ve inşaat ticaret odaklı büyüme modeline dönmesi olduğunu vurgulayan Bahçivan, büyüme modelinin reforme edilme ihtiyacının ortaya çıktığını söyledi. "İnşaat düşmanı değiliz" diyen Bahçivan şu tespitleri yaptı:

"İnşaatın da Türkiye için önemli bir sektör olduğuna inanıyoruz. Ama bizim karşı olduğumuz herkesin inşaatçı olması. Herkeste bir şekilde inşaatı girme arzusu var. Türkiye'nin geleceği ve sanayicilik müteşebbisliğinin önündeki bir engel olması açısından riskli buluyoruz inşaatı. Sanayiden elde edilen kazancın inşaat sektörü ile arasında inşaat lehine bir fark olmasından kaynaklanıyor. Sermaye fırsatçıdır. Nerede yüksek kâr varsa oraya gider sermaye. Bu konuda denge kaçmıştır."

Sanayisiz, hedefler yakalanamaz

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, sanayisiz İstanbul algısının yanlışlığını vurguladı. Bahçivan, "Tamam İstanbul'u alış veriş, inşaat, ticaret şehri; moda ve finans merkezi yapma hedefi güzel. Ancak sanayisiz de ol-

maz. Sanayisiz İstanbul olduğunda makro hedeflere, büyük ihracat rakamlarını yakalamak mümkün değildir" dedi. Bahçivan, İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni açıkladığı basın toplantısında gazetecilerin şehrin ekonomik ve snai durumu ile ilgili sorularını

cevapladı. Bahçivan, bu sorulara mukabil, "İstanbulsuz sanayi fanteziden öte geçemez. İstanbul sanayii kökten silineceği iddiası ile, İstanbul dışı üretim ile, orta vadeli hedefleri yakalanamaz. Umarım bu durum da esas alınır" ifadelerini kullandı.

HERKES İNŞAATÇI OLMASIN

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Bahçivan, gazetecilerin, inşaat sektörünün ekonomide payının arttığına, sanayiden önemli görüldüğünü belirtince de, şunları dile getirdi: "Bir kere biz inşaat düşmanı değiliz. İnşaatın ekonomi, sanayi için önemli sektör olduğuna kanaat getiriyoruz. Yine Türkiye için depremin bir hakikat olduğunu biliyoruz, onun için konutların dayanıklılığını savunuyoruz. Bu anlamda inşaat sektörünün önemini biliyoruz. Bizim karşı olduğumuz herkesin inşaatçı olma arzusu. Şu an Türkiye'de herkesin inşaatçı olma arzusu var. İnşaatın sanayiciliğin önünde çekim alanı olmasını ülkenin geleceği adına, sanayi mütebbisliğinin önünde engel olmasından dolayı riskli buluyoruz."

İSTANBUL NE YAPMALI?

Bahçivan, ayrıca, "İstanbul'un gelişimi 2023 hedefleri ile uyumlu olmalı. Bu anlamda ihracat önemli. 2014'te 60 milyar dolara varan ihracat 2023'te 160 milyar dolara bulmalı. Ar-Ge, inovasyon ve tasarım ele alınmalı, söz konusu alanlarda ilerleme elde edilmeli. Ayrıca İstanbul'a dünya şirketleri çekilmeli, üretim teşvik edilmeli" dedi. İstanbul / cihan

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan

İSTANBUL sanayisiz olmaz

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), bir yıldır üzerinde çalıştığı 'İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni dün açıkladı. İstanbul Kalkınma Ajansı işbirliğiyle hazırlanan belge, şehir sanayi stratejisi bakımından Türkiye'de bir ilk. Nitelikli işgücü, Ar-Ge, inovasyon ve teknolojik altyapı, üniversitelerle işbirliği, finans kaynaklarına erişim gibi kritik konularda İstanbul sanayisinin küresel rekabet seviyesini yükseltecek çözüm önerileri sunan belge, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, yaptıkları araştırma sonucunda ortaya çıkan strateji belgesinin 'İstanbul sanayisiz, sanayi İstanbulsuz olamaz' gerçeğini bir kez daha gözler önüne serdiğini söyledi.

ŞAHDAMARI

Daha önce 'İstanbul'u alışveriş, ticaret, finans ya da moda merkezi şehri yapacağı' gibi söylemlerin gündeme geldiğini hatırlatan Bahçivan, "Ama sanayisiz bir İstanbul ile Türkiye'nin makro hedeflere, ulaşması mümkün olmaz. Türkiye'nin İstanbul dışındaki üretim yerleriyle orta vadeli hedeflere ulaşması asla ve asla mümkün değil" dedi. İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'nin tanıtımında konuşan Bahçivan şunları söyledi: "İstanbul'un yerleşimiyle ilgili tasarlanan gelecek vizyonunda sanayi dışlanıyor. Oysa İstanbul, ülke ekonomisinin şahdamarı. Milli gelirin yüzde 24'ü, ihracatın yüzde 52'si, ithalatın yüzde 56'sı İstanbul'dan yapılıyor İstanbul sanayi stratejileri düşünülmeden 2023 yılında 500 milyar dolar ihracat hedefin hayata geçmesi mümkün olmayacaktır."

2023'E UYUM

Bahçivan, İstanbul'un sanayi stratejisi konusunda

Erdal
Bahçivan

en öncelikli konuları şöyle ifade etti: "İstanbul gibi arazi yapılanmasının zor olduğu bir ortamda, sanayinin yerleşiminin, Türkiye'nin 2023 hedefleriyle uyumlu hale getirilmesini çok önemsiyoruz. Yine sanayide işgücünün, yetenekli insan kaynağı seviyesinin geliştirilmesi gerekiyor. Üniversite-sanayi işbirliğinin halen istenilen düzeyde kurulamamış olması önemli. Türkiye'nin yüksek teknoloji içeren ihracatını artırmak istiyorsak, bu konudaki beyin gücümüzü sanayi ile birleştirmek gerek. Aynı şekilde finans kaynağının önemini ihmal edemezsiniz. Kazancınızın yüzde 50 ila 60'ı finans giderlerini gidince, sürdürülebilir başarının ortaya çıkması çok kolay olmuyor."

SANAYİCİNİN YÜZDE 88'İ FİNANSMANA ULAŞAMIYOR

TÜRKİYE'de tasarruf oranlarının düşüklüğüne de değinen **Erdal Bahçivan**, araştırmada İstanbul gibi finans merkezi olmayı hedefleyen bir kentte sanayicinin finansmana erişimde zorlandıklarını söyledi. Bahçivan "Bankalar vasıtası ile sağlanabilecek sanayi finansmanı gelişmiş ekonomilere göre daha sınırlı. Sanayici karının neredeyse yarısını finansman maliyetine harcıyor. Firmaların yüzde 88'i için finans kaynaklarına ulaşım imkanı düşük veya orta düzeyde" dedi.

İSTANBUL SANAYİSİ DÜNYADA İLK 3'TE

Şehir	Sanayinin katkısı (%)*
Amsterdam	33,84
Milano	28,97
İstanbul	27,40
Barselona	21,98
Frankfurt	20,5
Berlin	14,63
Hamburg	14,60
Şikago	14,54
Tokyo	14,26
Madrid	13,13
Viyana	12,62
Lizbon	11,18
Paris	10,51
Brüksel	10,09

*Metropol Bölgesindeki Sanayi Sektörünün Metropol Bölgesinin Gayrisafi Katma Değeri İçindeki Payı-İSIC Rev 3 (Yüzde) 2011

Biz inşaat düşmanı değiliz

"BİZ inşaat düşmanı değiliz" diyen Bahçivan, "Herkesin inşaatçı olmasına karşıyız. Herkesi inşaatçı yaparsak, burada denge kaçmıştır. Sanayinin önünde cazibe merkezi olmasını risli buluyoruz. Sadece inşaat gibi sektörleri dayalı büyümeyi teşvik, sanayi müteşebbisliğinin önünde engel olması açısından riskli" diye konuştu.

Sanayicilerden 2023 için stratejik cevap

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye'de şehir sanayi stratejisi bağlamında bir ilk olan İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'nin, Hükümet'in Ekonomide Öncelikli Dönüşüm Programları'na yönelik iş dünyasından ilk geri dönüş

olma özelliğini taşıdığını kaydetti. Bahçivan,

ISO Başkanı Erdal Bahçivan

belgenin 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını içerdiği bilgisini verdi.

ISO'nun bir projesi olarak İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Melih Bulu tarafından hazırlanan İstanbul Sanayi Strateji Belgesi, toplantıyla kamuoyuna açıklandı.

500 MİLYAR DOLAR HAYAL OLMASIN

Bahçivan, "Merkezi ve yerel yönetimlerin sanayiye şehirden çıkarma ve teşvik vermeme uygulamaları devam ederse, firmalar da kurumsallaşma ve Ar-Ge'de

gelişim sağlayamazsa küresel rekabette geri kalmak kaçınılmaz. İstanbul sanayi stratejileri düşünülmeden 2023 yılında 500 milyar dolar ihracat hedefinin hayata geçmesi mümkün olmayacak" dedi.

ISO, 2023 hedefleri için sanayi belgesini açıkladı

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO), İstanbul Kalkınma Ajansı işbirliğiyle bir yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırladığı 'İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni açıkladı. Belgenin, hükümetin Ekonomide Öncelikli Dönüşüm Programları'nı açıklamasından sonra, Başbakan Davutoğlu'nun da çok arzu ettiği, iş dünyasından bu

Erdal Bahçivan

programlara yönelik ilk dönüş olma özelliği taşıdığını belirten ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** "İstanbul'un gelecek vizyonunda sanayi dışlanıyor. Oysa İstanbul, ülke ekonomisinin şahdamarı. İstanbul sanayi stratejileri düşünülmeden 2023 yılında 500 milyar dolar ihracat hedefinin hayata geçmesi mümkün olmayacaktır" dedi. İstanbul'un bir dünya markası olması için sanayiye dışlamaması gerektiğini belirten Bahçivan "İstanbul sanaysiz olmaz. Sanayisi olmayan bir İstanbul'un küresel bir şehir olması fantazidir" dedi. ISO'nun açıkladığı belge 18 ayrı öneriden oluşuyor. »EKONOMİ SERVİSİ

Sanayici faize çalışıyor

İstanbul'a 18 strateji

- Alan İnsan Kaynakları Seviyesinin Geliştirilmesi
- Ar-Ge Kabiliyeti Geliştirilmesi
- Üniversiteler ve Sanayi Arasındaki İşbirliği Geliştirilmesi
- Sanayi Yerleşimi, Türkiye ve İstanbul'un 2023 Hedefleri ile Uyumlu Hale Getirilmesi
- Inovasyon Altyapısı ve Bilinci Geliştirilmesi
- Fikri Mülkiyetin Elde Edilmesi ve Korunması Sağlanmalı
- Bilincinin Geliştirilmesi ve Hukuku Sistemin Oluşturulması
- İstanbul'daki Sektörler Arasındaki İşbirliği Geliştirilmesi
- En Uygun Lojistik Altyapısı Kurulmalı
- Sanayi Firmalarının Markalaşma Kabiliyetleri Geliştirilmesi
- Sanayi Kümellemeleri Geliştirilmesi
- Kamu Kurumları İstanbul Sanayi Hakkında Yeterince Bilgilendirilmeli
- İlgili STK'lar Arasında Yakın İşbirliği Sağlanmalı
- Firmaların Kurumsallaşma Düzeyi Artırılmalı
- Sanayi Üretimi Yapan Firmaların Tasarım Kabiliyetleri Geliştirilmeli
- Firmaların Uygun Finansmana Ulaşımı Kolaylaştırılmalı
- Üretimde Yeni Teknolojilerin Kullanım Seviyesi Artırılmalı
- Çevreye Duyarlı Üretim Yapma Bilinci Bütün İstanbul Sanayinin Doğal Bir Özelliği Haline getirilmeli
- İstanbul Sanayi Sektöründen Yükselen Başarılı Küresel Firmalar Artırılmalı

Merkez Bankası'nın indirmemekte direndiği yüksek faiz Türk sanayicisinin de en büyük kamburu konumunda. **Türkiye'nin en büyük bin sanayi kuruluşu, kazancının yüzde 50-60'nı finansman giderlerine ayırıyor.** Bu acı gerçeğe dikkat çeken **İstanbul Sanayi Odası**

İSTANBUL SANAYİSİ GÖZARDI EDİLEMEZ

Belgeyi dün düzenlediği basın toplantısıyla açıklayan **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, İstanbul sanayisi göz ardı edilmesi halinde küresel rekabette geri kalmanın kaçınılmaz olacağını kaydetti. İstanbul'un gelecek vizyonunda sanayinin dışlandığını savunan Bahçivan, ancak İstanbul'un ülke ekonomisinin şahdamarı olduğuna dikkat çekerek, "İstanbul sanayi stratejileri düşünülmeyen 2023 yılında 500 milyar dolar ihracat hedefinin hayata geçmesi mümkün olmayacaktır" dedi.

KAZANCIMIZIN YÜZDE 50-60'I FİNANSMAN GİDERİNE GİDİYOR

Soruları da cevaplandıran Bahçivan, işletmelerin finansman giderlerine ve finansmana ulaşmadaki zorlukları dikkat çekti. Üniversite-sanayi işbirliği, yüksek teknoloji ihracatı gibi finans kaynağının öneminde ihmal edilmeyeceğini vurgulayan Bahçivan, "Kazancımızın yüzde 50 ila 60'ı finans giderlerine gidince, sürdürülebilir başarının ortaya çıkması çok kolay olmuyor. **İSO**'nun 'En Büyük 500' araştırmasına göre, 2013 yılında sanayici kazancının yüzde 52'sini finansman giderlerine aktardı. 2014 verilerinin de bundan farklı çıkacağını tahmin etmiyorum. Firmaların yüzde 12'si için finans kaynaklarına ulaşım imkanı yüksek, kalan yüzde 88'lik grup için düşük." **İSTANBUL**

Sanayici şehirden çıkarılması ve teşvik vermeme uygulamalarının devam etmesi durumunda firmaların kurumsallaşma ve Ar-Ge'de gelişim sağlamada geri kalacağını belirten Bahçivan, şunları kaydetti: "Bu durumda küresel rekabette geri kalmak kaçınılmaz olacak. İstanbul'u sanayisizleştirme bir fantezidir.

"İstanbul'un sanayici yeteneğini hesaba katmalıyız. Elmas Modeli analizine göre İstanbul sanayi sektörü 'orta derecede rekabetçi' bulundu. Üniversite-sanayi işbirliği ise zayıftır. İstanbul'un mevcut durumu ve gelecek vizyonu belirledi. İstanbul'un stratejileri düşünülmeyen hedef tutmaz."

İstanbul orta derecede rekabetçi konumunda

İşletmelerin %88'i finansmana ulaşmakta zorlanıyor

'İstanbul sanayisiz olmaz'

Sanayinin yeni bir yerleşim planıyla İstanbul'a yakın olması gerektiği belirtiliyor.

18 başlıkta 85 eylem planı

İstanbul'daki sanayicilerin uzlaştıkları strateji belgesinin sanayinin durumunun yanında şehrin gelecek vizyonu için yapılması gereken eylemleri kapsadığını aktaran Bahçivan, belgenin 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını içerdiğini söyledi. Bahçivan, "İstanbul'un sanayi şehri olarak kalmasının mutlak suretle sağlanması gerekir. Bunun yolu da öncelikli olarak organize sanayi bölgelerinden geçiyor" dedi.

En önemli konu yerleşim

Erdal Bahçivan, 18 başlık altında toplanan strateji belgesinde kendisi için en önemli maddelerini şöyle açıkladı: "Sanayi yerleşiminin 2023 hedefleriyle uyumlu hale getirilmesi. Sanayinin yeni bir yerleşim planıyla İstanbul'a yakın olması. Üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi. İnsan kaynağının iyileştirilmesi. Yüksek teknoloji yatırım. Sanayicilerin ucuz finans kaynaklarına ulaşmasının kolaylaştırılması."

Bu sadece bir fantezi

Bir süredir hükümet çevrelerinde 'İstanbul'u alışveriş, ticaret, finans ve moda şehri yapacağız' söylemleri var. Hatta bu konuda büyükşehir belediyesi ile sanayiciler arasında alttan alta bir çatışma yaşanıyor. Dün İstanbul Kalkınma Ajansı ile birlikte hazırladıkları İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni açıklayan **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan**, sanayisiz İstanbul'un sadece bir fantezi olduğunu söyledi.

Sanayi dışlanamaz

Erdal Bahçivan şöyle konuştu: "İstanbul'un gelecek vizyonunda sanayi dışlanıyor. İstanbul, ülke ekonomisinin şahdamarı. İstanbul'da sanayi düşünülmeden 500 milyar dolarlık ihracat hedefinin yakalanması mümkün değildir. İstanbul'u sanayisizleştirme bir fantezidir. Strateji belgesiyle İstanbul'daki sanayiye yüksek teknoloji kullanan bir yapıya dönüştürmenin altını çiziyoruz. İstanbul'u silersen orta vadeli hedeflere ulaşmak mümkün olmaz."

Erdal
Bahçivan

Sanayi dışlanırsa hedefler tutmaz

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), İstanbul Kalkınma Ajansı işbirliğiyle bir yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırladığı "İstanbul Sanayi Strateji Belgesi"ni açıkladı. Belge, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, İstanbul'un gelecek vizyonunda sanayinin dışlandığını söyledi. Bahçivan, "Oysa İstanbul, ülke ekonomisinin şahdamarı. İstanbul sanayi stratejileri düşünülmeden 2023 yılında 500 milyar dolar ihracat hedefinin hayata geçmesi mümkün olmayacaktır" dedi.

ELMAS MODELLİ STRATEJİ

ISO, 'İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni ünlü işletme yönetimi gurusu Michael Porter'ın geliştirdiği Elmas Modeli analizinden yola çıkarak hazırladı

EKONOMİ SERVİSİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO), İstanbul Kalkınma Ajansı işbirliğiyle bir yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırladığı "İstanbul Sanayi Strateji Belgesi"ni açıkladı. Şehir sanayi stratejisi bakımından Türkiye'de bir ilk olan ve İstanbul sanayisinin üzerinde uzlaştığı belge, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor.

ISO Başkanı Erdal Bahçivan, Strateji Belgesi hazırlığı için öncelikle İstanbul'un mevcut durumunu tespit ettiklerini, bunun için de dünyaca

ünlü işletme yönetimi gurusu Michael Porter'ın rekabetçilik seviyesini saptamak üzere geliştirdiği Elmas Modeli analizinden faydalandıklarını vurguladı. Analiz sonucunda İstanbul sanayi sektörü, 'orta derecede rekabetçi' bulundu.

İstanbul'un sanayi yeteneğinin hesaba katılması gerektiğini vurgulayan Bahçivan, "İnşaat sektörüne elbette karşı değiliz fakat herkesi inşaatçı yaparsak, burada denge kaçmıştır. Sadece inşaat gibi sektörlere dayalı büyüme teşvik, sanayi mütenebbisliğinin önünde engel olması açısından riskli" dedi.

18 MADDEDE YAPILMASI GEREKENLER

- 1- İnsan kaynakları seviyesinin geliştirilmesi
- 2-Ar-Ge kabiliyetinin geliştirilmesi
- 3-Universiteler ile işbirliğinin geliştirilmesi
- 4-Sanayi yerleşiminin, 2023 hedefleri ile uyumlu hale getirilmesi
- 5-Inovasyon altyapısı ve bilincinin geliştirilmesi
- 6-Fikri mülkiyetin elde edilmesi ve korunmasının sağlanması
- 7-Sektörler arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi
- 8-Sanayi sektörü için en uygun lojistik altyapısının kurulması
- 9-Sanayi firmalarının markalaşma kabiliyetlerinin geliştirilmesi
- 10-Sanayi kümelenmelerinin geliştirilmesi
- 11-Kamu kurumlarının sanayi hakkında yeterince bilgilendirilmesi
- 12-STK'lar arasında yakın işbirliğinin sağlanması
- 13-Firmaların kurumsallaşma düzeyinin artırılması
- 14-Firmaların tasarım kabiliyetlerinin geliştirilmesi
- 15-Firmaların uygun finansmana ulaşımının kolaylaştırılması
- 16-Üretimde yeni teknolojilerin kullanım seviyesinin artırılması
- 17-Çevreye duyarlı üretim yapma bilincinin artırılması
- 18-Başarılı küresel firmaların artırılması

İSO'nun Sanayi Strateji belgesi, Başbakan Davutoğlu'nun açıkladığı 'Ekonomide Dönüşüm Programları'nın ardından iş dünyasınca hazırlanan ilk belge olma özelliği taşıyor.

İstanbul'da sanayi olmazsa 2023 hedefi tutturulamaz

İSO, SANAYİ STRATEJİ BELGESİ'Nİ AÇIKLADI

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin 2023'te dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olma hedefi yolunda amiral şehir olan İstanbul'un sanayideki yol haritasını açıkladı. "İstanbul Sanayi Strateji Belgesi", şehrin sanayi stratejileri göz ardı edildiği takdir-

de Türkiye'nin 2023 yılında 500 milyar dolar olan ihracat hedefinin tutmasının mümkün olmadığını ortaya koydu. Bir yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırlanan İstanbul Sanayi Strateji Belgesi, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. İSO Yönetim

Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Belge, Hükümet'in Ekonomide Öncelikli Dönüşüm Programları'nı açıklamasından sonra, Başbakan Davutoğlu'nun da çok arzu ettiği, iş dünyasından bu programlara yönelik ilk dönüş olma özelliği taşıyor" açıklaması yaptı.

Sanayisiz İstanbul fantezi

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, inşaat odaklı büyümede kantarın topuzunun kaçtığını belirtti. Sanayisiz bir İstanbul ile Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşmasının mümkün olmadığını ikazında bulunan Bahçivan, hazırladıkları 'strateji belgesi'nin hem İstanbul hem de sanayici için yol gösterici olacağını söyledi.

TURHAN BOZKURT

HABER İZLENİM

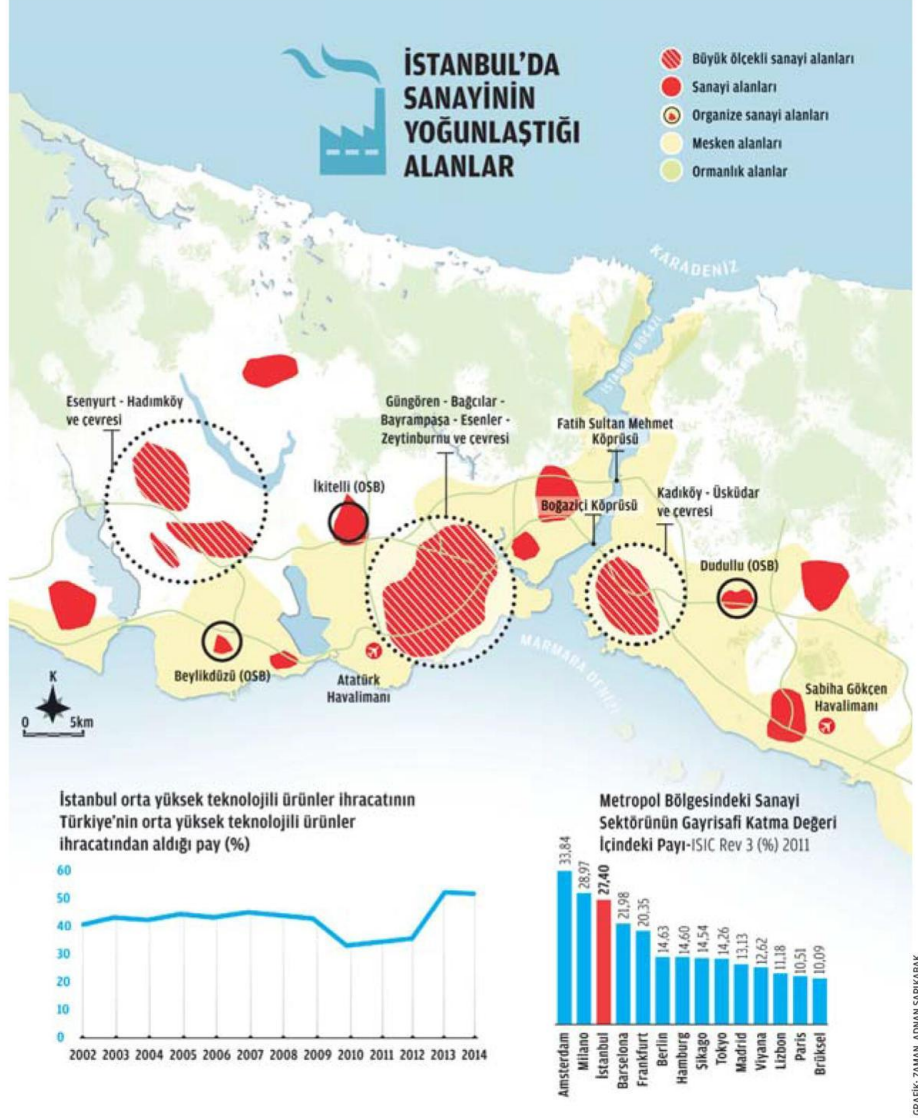
Sanayinin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'daki (GSYH) payı yüzde 23'ten yüzde 14'e geriledi. 12 senedir inşaat odaklı büyümenin tercih edilmesi, her köşe başına AVM ve rezidans yapma yansı sanayideki erozyonu hızlandırdı. Hatta hızını alamayan bazılan, 'Sanayi İstanbul'u terk etsin. İstanbul moda ve finans merkezi olacak' sloganları bile atmaya başladı. Oysa GSYH'nin yüzde 24'ünü sırtlamış, ihracatın yüzde 52'si ve ithalatın yüzde 56'sını gerçekleştiren İstanbul'a dair gelecek planlarının daha makul olması ve sağlam temeller üzerine bina edilmesi lazım. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, sanayisiz İstanbul tezlerini 'fantezi' diye nitelendirdi ve ekledi: "Türkiye'nin sanayi-üretim ağırlıklı yerine hizmet, ticaret ve inşaat kaynaklı bir büyüme sergilediğine şahit oluyoruz. İstanbul'un mutlak surette sanayi şehri olarak kalması lazım."

İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'nin tanıtım toplantısında konuşan Bahçivan, sanayicinin konumunu, "İstanbul sanayisiz, sanayi İstanbul'suz olamaz. Daha önce İstanbul'u alışveriş, ticaret, finans ya da moda merkezi şehri yapacağız söylemleri var. Ama sanayisiz bir İstanbul ile Türkiye'nin makro hedeflere ulaşması mümkün olmaz." sözleri ile dile getirdi. Bahçivan, daha ziyade inşaat gibi sektörlere dayalı büyümenin teşvik edilmesini sanayi müteşebbisliği önündeki en büyük mani olarak gördüğünü söyledi. Bahçivan'ın şu sözleri hayli düşündürücü: "Sanayiden elde edilen kârlılık ile inşaatın elde edilen kârlılık arasında inşaat lehine bir fark var. Sermaye duygusaldır, fakat fırsatları kollar. Daha az zahmetli ve çok kâr dönüşü fırsatları yönelir. Herkesi inşaatçı yapacak bir noktaya kayarsa, burada denge kaçmıştır." Ülkeyi idare edenlerin tehlikenin farkında mı? Yeni nesil

müteşebbisin memleketin muhtaç olduğu sanayi yerine az bir emekle yüksek kâr vaat eden inşaatı tercih etmesi öntümüzdeki yılların Türkiye açısından kolay geçmeyeceğini haber veriyor. Bahçivan, İSO'nun kalıcı çözümlere kapı aralamak için harekete geçtiğini belirtti. Bu minvalde İstanbul sanayinin Türkiye ekonomisi içindeki yeri ve önemini somutlaştırmak amacıyla İstanbul Sanayi Strateji Belgesi hazırlatıldı. İstanbul'u ülkemizin 2023 sanayi hedeflerine ulaştırmak için 18 başlık ve 46 strateji çıkarıldı. Stratejilerin hayata geçirilebilmesi için de 85 eylem planı hazırlandı. İstanbul'un 60 milyar dolar olan ihracatını 8 sene sonra 2,7 kat artırarak 160 milyar dolara çıkaracağı tahmin ediliyor. Raporda yer verilen teklifler karşılık bulmazsa söz konusu hedeflerin hayalinden ibaret olacağına dikkat çeken İSO Başkanı, "Sanayii bekleyen tehditlerin neler olduğunu söylemekle mükellefiz. İstanbul'u kökten silersenek, Türkiye'nin asla ve asla İstanbul dışındaki üretim yerleriyle orta vadeli hedeflere ulaşması mümkün olmaz." ikazında bulundu.

SANAYİ GÜÇEBE DEĞİL, KALICI

İstanbul'daki sanayici için en önemli üç konuyu da paylaştı. Evvela İstanbul sanayinin yerleşiminin Türkiye'nin 2023 hedefleriyle uyumlu ve kalıcı hale getirilmesini bekliyor sanayici. Arazi imkânlarının giderek daraldığı bir ortamda İstanbul'un sadece kendisinin değil, yakın havzasıyla birlikte ele alınması gerekiyor. Yine sanayide işgücünün, yetenekli insan kaynağı seviyesinin geliştirilmesi şart. Bu da şehirdeki 50 üniversite ile sanayi arasındaki işbirliğinin artırılması ile mümkün. Türkiye, yüzde 3 gibi düşük seviyede kalan yüksek teknoloji ürün ihracatını artırmak istiyorsa bu konudaki beyin gücü sanayi ile birleştirilmeli. Son olarak finans kaynağına ulaşım sanayicinin olmazsa olmazı. Zira kazancının yüzde 50 ila 60'ını finans giderlerine ayırıyor.

Sanayici için 18 strateji başlığı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın açıkladığı, İstanbul'u yüksek rekabetçi bir şehir seviyesine taşıyacak olan '18 strateji başlığı' şunlardır: İnsan kaynakları seviyesi geliştirilmeli Ar-Ge kabiliyeti artırılmalı. İstanbul üniversiteleri ve sanayi arasındaki işbirliği artırılmalı. İstanbul'da sanayi yerleşiminin 2023 hedefleri ile uyumlu hale getirilmesi.

İnovasyon altyapısı ve bilincine ağırlık verilmesi. Sanayi firmalarında hukuki sistemin oluşturulması. Hizmet ve sanayi sektörü işbirliğinin sağlanması. En uygun lojistik altyapısının kurulması. Firmaların markalaşma sürecine katkı sunulması. Sanayi kümelenmelerinin sağlanması. Kamu kurumlarının yeterince bilgilendirilmesi.

STK'lar ile yakın işbirliğinin sağlanması Kurumsallaşma düzeyinin artırılması. Sanayi üretimi yapan firmaların tasarım yönüne odaklanması. Uygun finansmana ulaşımın kolaylaştırılması. Yeni teknolojilerden daha çok yararlanılması. Çevreye duyarlı üretim yapma bilincinin kazanılması. Yükseklen başarılı küresel firmaların artırılması.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan: Sanayisiz İstanbul olmaz

İstanbul Sanayi Odası

(İSO) Yönetim Kurulu

Başkanı Erdal Bahçivan,

sanayisiz İstanbul algısının yanlışlığını vurguladı. Bahçivan, "Tamam İstanbul'u alışveriş, inşaat, ticaret şehri; moda ve finans merkezi yapma hedefi güzel. Ancak sanayisiz de olmaz. Sanayisiz İstanbul olduğunda makro hedeflere, büyük ihracat rakamlarını yakalamak mümkün değildir" dedi.

alınmasının bu konuda en önemli adımlardan biri olduğu hakikati ortada. Diğer bir konu beşerin ve beyin gücüdür. Bu anlamda akademik camianın sanayi ile el ele vermesi gerekiyor. İleri ürünler, büyük yatırım ve ihracat arıyorsak beyin gücünü arttırmalı, sanayi ile buluşturmalıyız. Diğer bir konu da finanstır. Finans konusunda yeterli doygunluğa gelmediğimiz takdirde devamlı başarı elde edemeyiz."

Bahçivan, İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni açıkladığı basın toplantısında gazetecilerin şehrin ekonomik ve sınai durumu ile ilgili sorularını cevaplarken "İstanbulsuz sanayi fanteziden öte geçemez. İstanbul sanayii kökten silineceği iddiası ile, İstanbul dışı üretim ile, orta vadeli hedefleri yakalanamaz. Umarım bu durum da esas alınır" ifadelerini kullandı.

Bahçivan şöyle devam etti: "Biz İstanbul sanayiinin yeni yerleşim planı ile ilgiliyiz. İstanbul gibi arazi yapılanmasının, planlanmasının müşkül olduğu ortamda ilin kendi sınırlarının ve etrafının ele

"İNŞAAT DÜŞMANI DEĞİLİZ"

Gazeteciler, inşaat sektörünün ekonomide payının arttığına, sanayiden önemli görüldüğünü belirtince de **Erdal Bahçivan**, şunları dile getirdi: "Bir kere biz inşaat düşmanı değiliz. İnşaatın ekonomi, sanayi için önemli sektör olduğuna kanaat getiriyoruz. Bu anlamda inşaat sektörünün önemini biliyoruz. Bizim karşı olduğumuz herkesin inşaatçı olma arzusu. Şu an Türkiye'de herkesin inşaata girme arzusu var. İnşaatın sanayiciliğin önünde çekim alanı olmasını ülkenin geleceği adına, sanayi müteşebbisliğinin önünde engel olmasından dolayı riskli buluyoruz." **ÇİHAN**

Sanayici ile inşaatçının İSTANBUL KAVGASI

İstanbul'daki fabrikalar imar rantı yüzünden teker teker şehir dışına taşınıyor. İSO Başkanı Bahçivan, "Ekonomi sadece inşaat ile büyüzmez. Fabrikalar da olmalı" dedi

TÜRKİYE, 2023 yılında 500 milyar dolarlık ihracat yapmak istiyor. Bu sayede dünya ekonomi liginde 8 basamak birden zıplayıp, ilk 10'a girebileceğiz. Ancak mevcut tabloya göre bu hedefe ulaşmak neredeyse imkânsız.

Rakamlar son derece net. 2002-2011 yılları arasında her yıl ortalama yüzde 25 artan ihracat son 3 yıldır ise yerinde sayıyor.

Ihracat 2012-2014 arasında her yıl sadece yüzde 1 arttı ve 150-160 milyar dolar bandına sıkıştı.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) ülke ekonomisi açısından büyük sorun oluşturan bu problemi çözmek için kapsamlı bir yol haritası hazırladı. Çıkış yolu olarak da İstanbul'un sanayileşmesini gösterdi.

İSO, İstanbul Kalkınma Ajansı

işbirliği yaptı. Çalışmalar sonucu hazırladığı "İstanbul Sanayi Strateji Belgesi"ni açıkladı. Şehir sanayi stratejisi bakımından Türkiye'de bir ilk olan belge, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, "İstanbul'u moda ve finans merkezi yapma hedefi güzel. Ancak sanayi olmadan ülkemizin belirlediği büyük hedeflere ulaşmamız mümkün değil." dedi.

İNŞAATLA KALKINMA OLMAZ

Son dönemde çok sayıda sanayi tesisi kent merkezinden şehir dışına doğru çıktı. Boşalan fabrikaların yerini ise lüks konut projeleri aldı. Yani sanayicinin boşalttığı yerler rezidans ve AVM oldu. İSO Başkanı

Bahçivan, inşaat sektörünün önemini bildiklerini ancak bir ülkenin sadece inşaat ile gelişmesinin mümkün olmadığını ifade etti. "Şu an Türkiye'de herkesin inşaata girme arzusu var. İnşaatın sanayiciliğin önüne geçmesinin ülkenin geleceği adına riskli buluyoruz." diyen Bahçivan, sanayicilerin kentte kalması gerektiğini vurguladı.

İstanbul'un ülke ekonomisinin şahdamarı olduğuna dikkat çeken Bahçivan, "GSYİH'nin yüzde 24'ü, ihracatın yüzde 52'si, ithalatın yüzde 56'sı İstanbul'dan yapılıyor. Bunu gözardı edecek yaklaşımlar milli gelir içindeki payı yüzde 15'lere düşmüş sanayimizin payını daha aşağılara çekecektir. Bu nedenle İstanbul'un sanayi şehri olarak kalması mutlak suretle sağlanmalı ve sanayi sektörünün yerleşik bir yapıya kavuşturulması için gerekli önlemler alınmalıdır." dedi. İstanbul'un geçen yıl 60 milyar dolarlık ihracat yaptığını hatırlatan Bahçivan, 2023 hedeflerine ulaşabilmek için bu rakamın 162.5 milyar dolara çıkması gerektiğini söyledi.

Raporu İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, İSO Yönetim Kurulu Üyesi Nahit Kemalbay ve İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Melih Bulu ile birlikte açıkladı.

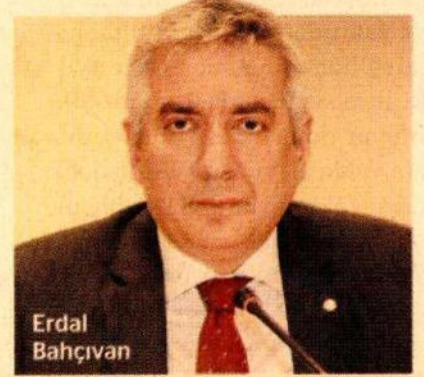
2023 hedefleri için sanayide 18 ana strateji

Türkiye ekonomisinin lokomotifi olan İstanbul'un sanayisi için izlenmesi gereken yol haritası açıklandı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) ve İstanbul Kalkınma Ajansı işbirliğiyle bir yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırlanan "İstanbul Sanayi Strateji Belgesi" dün **İSO Başkanı Erdal Bahçivan** tarafından açıklandı. Şehir sanayi stratejisi bakımından Türkiye'de bir ilk olan ve İstanbul sanayisinin üzerinde uzlaştığı belge, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. Stra-

teji Belgesi'nin detaylarını paylaşan Başkan Bahçivan, İstanbul'un gelecek vizyonunda sanayinin dışlanmasını eleştirdi. Bahçivan "İstanbul'u sanayisizleştirme bir fantezidir. İstanbul sanayisi göz ardı edilirse küresel rekabette geri kalmak kaçınılmaz. 2023 yılında 500 milyar dolar ihracat hedefinin hayata geçmesi mümkün olmayacaktır" dedi.

SERCAN AKINCI/18

Erdal Bahçivan

STRATEJİ BELGESİ'NDE AR-GE VE FINANS VURGUSU

- 1 İstanbul sanayi sektöründe yer alan insan kaynakları seviyesi geliştirilmeli.
- 2 İstanbul sanayisinin Ar-Ge kabiliyeti artırılmalı.
- 3 İstanbul üniversiteleri ve sanayi arasındaki işbirliği geliştirilmeli.
- 4 İstanbul'da sanayi yerleşimi, 2023 hedefleri ile uyumlu hale getirilmeli.
- 5 İnovasyon alt-yapısı ve bilinci geliştirilmeli.
- 6 Fikri mülkiyetin elde edilmesi ve korunması sağlanmalı.
- 7 Sektörler arasındaki işbirliği artırılmalı.
- 8 En uygun toptistik altyapısının kurulması sağlanmalı.
- 9 Firmaların marka-laşma kabiliyetleri yükseltilmeli.
- 10 Sanayi kümelenmeleri geliştirilmeli.
- 11 Kamu kurumları İstanbul sanayisi hakkında bilgilendirilmeli.
- 12 İstanbul sanayindeki STK'lar arasında işbirliği oluşturulmalı.
- 13 Firmaların kurum-sal-laşma düzeyi artırılmalı.
- 14 Sanayicilerin tasarım kabiliyetleri zenginleştirilmeli.
- 15 Firmaların uygun finansmana ulaşımı kolaylaştırılmalı.
- 16 Üretimde yeni teknolojilere İstanbul sanayinin doğal özelliği artırılmalı.
- 17 Çevreye duyarlı üretim İstanbul sanayinin doğal özelliği olmalı.
- 18 Sanayiciler arasındaki yüksek küresel firmalar artırılmalı.

Yüksek teknoloji açılımı

[Soldan sağa] İSO Yönetim Kurulu Üyesi Nahit Kemalbay, İSO Başkanı Erdal Bahçivan ve İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Melih Bulu belgeyi anlattı.

Stratejinin üç önemli ayağı

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, 18 başlıklı strateji belgesinin en önemli üç ayağını anlattı. Bahçivan, "İstanbul sanayinin yerleşiminin, Türkiye'nin 2023 hedefleriyle uyumlu hale getirilmesini çok önemsiyoruz. İstanbul gibi arazi yapısının zor olduğu bir ortamda, İstanbulun sadece kendisinin değil yakın havzasıyla ele alınması gerekiyor. Yine yetenekli insan kaynağı seviyesinin geliştirilmesi şart. Üniversite-sanayi işbirliğinin halen istenilen düzeyde kurulamamış olması önemli" diye konuştu. En önemli sorunların başında ise finansla ulaşmak olduğunu vurgulayan Bahçivan, "Kazancınızın yüzde 50 ila 60'ı finans giderlerine gidince, sürdürülebilir başarının ortaya çıkması kolay olmuyor" şeklinde konuştu.

İstanbul sanayisi yönünü yüksek teknolojiye çeviriyor. İSO'nun hazırladığı strateji belgesine göre, 2023'te 160 milyar dolarlık ihracat hedefleyen İstanbul, buna teknoloji üretimiyle ulaşacak

İstanbul Sanayi Odası (İSO), toplam gayri safi milli hasılların yüzde 24'ünü sağlayan İstanbul ekonomisinin yol haritasını çizdi. İstanbul Şehir Üniversitesi ve İstanbul Kalkınma Ajansı ile birlikte hazırlanan 'İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'nde sanayinin artık ileri teknoloji üretimi bir yapıya kavuşması gerektiğine vurgu yapıldı. Toplam ihracatın 60 milyar dolarının İstanbul'dan yapıldığı belirtilen belgede, bu rakamın 2023'te 160 milyar dolara çıkarılmasının hedeflendiği belirtildi. 8 yıl içinde ihracatın 2.7 kat artmasını hedefleyen yeni stratejide, bunu ileri teknoloji üretimiyle yapılması amaçlandı.

Bir yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırlanan İstanbul Sanayi Strateji Belgesi, 18 başlıklı altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. Strateji Belgesi, İSO'nun 46 meslek komitesindeki firmalar ile gerçekleştirilen yüz yüze mülakat, odak

İbrahim ACAR EKONOMİ

grup toplantıları, anket uygulamasının yanında, sanayi stratejisine etki edecek tüm rapor, makale, kitap gibi veri ve dokümanların analiz edilmesi sonucu oluşturuldu.

TEK ALTYAPI İSTANBUL'DA

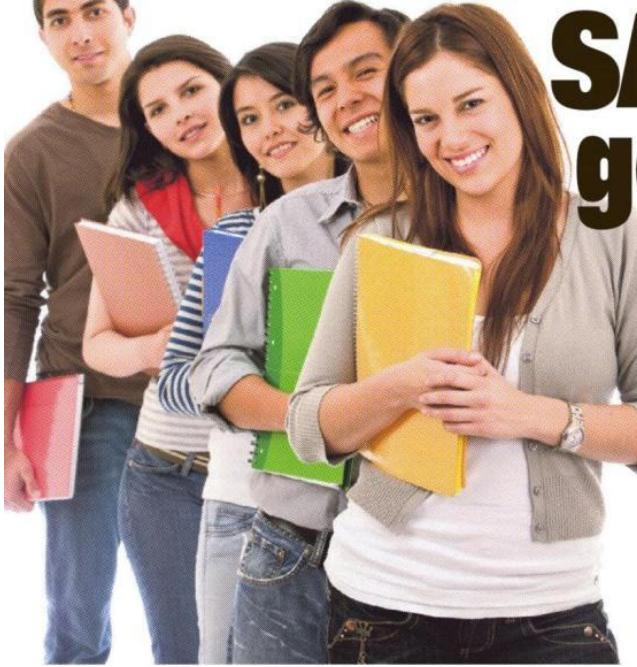
İSO Başkanı Erdal Bahçivan, üretimin artmasının İstanbul'a yeni güç dalgası yaratmayacağını ya da yüksek enerji ihtiyacı doğurmayacağını belirterek, "Bahçivan, İstanbul'un mevcut ihracat kapasitesini artırarak 160 milyar dolar ihracata çıkmasını mümkün olmadığını, bu nedenle yüksek katma değerli ve yüksek teknoloji üretimini ihracat içindeki payının artırılması gerektiğini söyledi. Bahçivan, "Türkiye'de kısa sürede yüksek teknolojiye dayalı ihracatı artırabilecek tek altyapı, ülkemizin yüksek teknoloji ürün ihracatının üçte ikisinden fazlasını yapan İstanbul'da" dedi. İSO Başkanı Erdal Bahçivan, İSO Yönetim Kurulu

Üyesi Nahit Kemalbay ve İstanbul Şehir Üniversitesi'nden Doç. Dr. Melih Bulu ile İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni açıkladı.

Bahçivan, belgenin, hükümetin açıkladığı stratejiden sonra, Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun da çok arzu ettiği, iş dünyasından bu programlara yönelik ilk dönüş olma özelliği taşıdığı vurguladı.

İstanbul'un vizyonunda sanayinin dışlandığını belirten Bahçivan, "Oysa sanayinin merkezini oluşturulan İstanbul, ekonominin şahdamarı. GSYİH'nin yüzde 24'ü, ihracatın yüzde 52'si, ithalatın yüzde 56'sı İstanbul'dan yapılıyor. Dört saatlik uçuş mesafesinde 1.5 milyar kişilik pazar var. Tersî yaklaşımlar, milli gelir içindeki payı yüzde 15'lere düşmüş sanayimizin payını aşağılara çekecek. Bu nedenle İstanbul'un sanayi şehri olarak kalması mutlak suretle sağlanmalı ve sanayi sektörünün yerleşik bir yapıya kavuşturulması için gerekli önlemler alınmalıdır. Bunun yolu öncelikli olarak OSB'lerden geçiyor" dedi.

SANAYİCİLERDEN gençlere iş çağrısı

■ **İSTANBUL Sanayi Odası (İSO), İstanbul Kalkınma Ajansı** işbirliğiyle hazırladığı '**İstanbul Sanayi Strateji Belgesi**'ni açıkladı. Şehir sanayi stratejisi bakımından Türkiye'de bir ilk olan belge, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. Belgede bulunan üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi maddesi ile yeni mezun gençlerin daha kolay iş bulmaları sağlanacak. Belgeyle ilgili açıklamalar yapan **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, "Yeni mezun gençlerin sanayi kuruluşlarını tercih etmediklerini

E. Bahçivan

görüyoruz. İstanbul'da bulunan 50 üniversiteyle bu konuda işbirliğini geliştirip sanayicinin kalifiye eleman ihtiyacının karşılanmasını sağlayacağız" diye konuştu. İstanbul'un gelecek vizyonu söylemlerinde sanayinin dışlandığını belirten Bahçivan, "Oysa sanayi üretiminin merkezini oluşturan İstanbul, ülke ekonomisinin adeta şahdamarı. GSYİH'nin yüzde 24'ü, ihracatın yüzde 52'si, ithalatın yüzde 56'sı İstanbul'dan yapılıyor. İstanbul'un sanayi şehri olarak kalması sağlanmalı" dedi.

Sanayide gerekli 18 adım

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO), İstanbul Kalkınma Ajansı işbirliğiyle 1 yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırladığı “İstanbul Sanayi Strateji Belgesi”ni açıkladı. Bir yıl süren kapsamlı çalışmalar sonucu hazırlanan belge, 18 başlık altında 46 strateji ve 85 eylem planını kapsıyor. Strateji Belgesi, ISO'nun 46 meslek komitesindeki firmalar ile gerçekleştirilen yüz yüze mülakat, odak grup toplantıları, anket uygulamasının yanında, sanayi stratejisine etki edecek tüm rapor, makale, kitap gibi veri ve dökümanların analiz edilmesi sonucu oluşturuldu.

GELECEK VİZYONU

İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'ni düzenlenen basın toplantısıyla açıklayan **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, İstanbul'un gelecek vizyonu söylemlerinde sanayinin dışlandığını belirterek, “Oysa sanayi üretiminin merkezini oluşturan İstanbul, ülke ekonomisinin adeta şahdamarı. GSYİH'nin yüzde 24'ü, ihracatın yüzde 52'si, ithalatın yüzde 56'sı İstanbul'dan yapıyor. Dört saatlik uçuş mesafesinde 1.5 milyar kişilik pazarlara ulaşma imkanını sağlamaktadır. Bunun tersi yaklaşımlar, milli gelir içindeki payı yüzde 15'lere düşmüş sanayimizin payını daha aşağılara çekecektir. Bu nedenle İstanbul'un sanayi

şehri olarak kalması mutlak suretle sağlanmalı ve sanayi sektörünün yerleşik bir yapıya kavuşturulması için gerekli önlemler alınmalıdır. Bunun yolu öncelikli olarak OSB'lerden geçiyor” dedi.

18 STRATEJİ BAŞLIĞI

İstanbul'u yüksek rekabetçi bir kent seviyesine ulaştırmak için yapılması gereken “18 strateji başlığı” şunlardan oluştu:

- İstanbul Sanayi Sektöründe Yer Alan İnsan Kaynakları Seviyesinin Geliştirilmesi
- İstanbul Sanayi Sektörünün Sahip Olduğu Ar-Ge Kabiliyetinin Geliştirilmesi
- İstanbul Üniversiteleri ve Sanayi Arasındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi
- İstanbul'da Sanayi Yerleşiminin, Türkiye ve İstanbul'un 2023 Hedefleri ile Uyumlu

- Hale Getirilmesi
- İstanbul Sanayi Sektöründe İnovasyon Altyapısı ve Bilincinin Geliştirilmesi
- İstanbul Sanayi Firmalarında Fikri Mülkiyetin Elde Edilmesi ve Korunmasının Sağlanması Bilincinin Geliştirilmesi ve Hukuki Sistemin Oluşturulması
- İstanbul'da Yer Alan Sektörler Arasındaki İşbirliğinin Geliştirilmesi
- En Uygun Lojistik Altyapısının Kurulması
- İstanbul Sanayi Firmalarının Markalaşma Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi
- İstanbul'da Yer Alan Sanayi Kümelenmelerinin Geliştirilmesi
- Kamu Kurumlarının İstanbul Sanayi Hakkında Yeterince Bilgilendirilmesi
- İstanbul Sanayinde Yer Alan STK'lar Arasında Yakın İşbirliğinin Sağlanması
- İstanbul Sanayi Sektörü Firmalarının Kurumsallaşma Düzeyinin Artırılması
- İstanbul'da Sanayi Üretimi Yapan Firmaların Tasarım Kabiliyetlerinin Geliştirilmesi
- İstanbul Sanayi Sektörü Firmalarının Uygun Finansmana Ulaşımının Kolaylaştırılması
- İstanbul Sanayinde Üretimde Yeni Teknolojilerin Kullanım Seviyesinin Artırılması
- Çevreye Duyarlı Üretim Yapma Bilincinin Bütün İstanbul Sanayinin Doğal Bir Özelliği Haline Gelmesi
- İstanbul Sanayi Sektöründen Yükselen Başarılı Küresel Firmaların Artırılması

İSTANBUL SANAYİ STRATEJİ BELGESİ'Nİ AÇIKLAYAN BAHCIVAN:

Sanayici İstanbul'da kalmak istiyor

İSTANBUL'UN İHRACAT PAYI % 32.5'E DÜŞECEK

Araştırmanın, Türkiye'nin ihracat vizyonu ile İstanbul arasında kaçınılmaz bağı ortaya çıkardığına dikkati çeken **Erdal Bahçivan**, "İstanbul Türkiye'nin ihracatında çok önemli ve lider bir role sahip. İstanbul'un ihracatının hemen hemen tamamı sanayi mamullerinden oluşuyor" dedi. 2004 yılında İstanbul, Türkiye'nin ihracatının yüzde 42.6'sını yaparken, bu oranın 2013'te 37.5'e indiğine de dikkat çeken **Erdal Bahçivan** şöyle konuştu: "Önümüzdeki 10 yılda da bu oranın yüzde 32.5'e düşeceği varsayılabilir. Türkiye'nin 2023'te 500 milyar dolarlık ihracat hedefinin yüzde 32.5 kısmı 162.5 milyar dolar ediyor.

Parametre	Türkiye	İstanbul
İşsizlik oranı	9.7	11.2
Sanayide istihdam	6.7 milyon	1.6 milyon
Aylık ortalama maaş	2.053 TL	2.396 TL

En muhafazakâr yaklaşımla İstanbul'un 2023 yılında 160 milyar dolar ihracat yapması öngörülüyor. Yani İstanbul'un 2014 yılında 60 milyar dolara yaklaşan ihracatının 10 yılda 2.7 katına çıkarılması gerekiyor. Türkiye'nin büyük oranda ihracatının yapıldığı İstanbul'un sanayi stratejileri düşünülmeyen 2023 hedefinin hayata geçmesi doğal olarak mümkün olmayacaktır."

'HERKES İNŞAATÇI OLURSA DENGE KAYAR'

İnşaat gibi sektörler dayalı büyümeyi daha çok teşvik etmenin, sanayi müteşebbisliğinin önünde engel olduğunu vurgulayan **Bahçivan**, "Sanayiden elde edilen kârlılıkla inşaattan elde edilen kârlılık arasında inşaat lehine bir fark var. Sermaye fırsatları kollar, daha az zahmetli ve çok kar dönüş fırsatlarına döner. Herkesi inşaatçı yapacak bir noktaya kayarsa, burada denge kaçmıştır" diye

konuştu. **Bahçivan**, yakın zamandaki sanayinin inşaat kaydığı tartışmaları sonrasında, belediyenin de bakışının sanayiden yana olumlu yönde değiştiğine de dikkat çekti.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan kent'in sanayi yeteneğini yok sayarak hedefe ulaşma düşüncesinin fantezi olacağını belirterek, "Sanayiciler olarak İstanbul'da kalmak istiyoruz" dedi

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Türkiye'de şehir sanayi stratejisi bağlamında bir ilk olan İstanbul Sanayi Strateji Belgesi'nin, hükümetin Ekonomide Öncelikli Dönüşüm Programları'na yönelik iş dünyasından ilk geri dönüş olma özelliğini taşıdığını kaydetti. **İSO**'nun bir projesi olarak İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Melih Bulu tarafından hazırlanan İstanbul Sanayi Strateji Belgesi, toplantıyla kamuoyuna açıklandı.

Bahçivan, İstanbul'un gelecek vizyonu söylemlerinde sanayinin dışlandığını belirterek, "Oysa sanayi üretiminin merkezini oluşturan İstanbul, ülke ekonomisinin adeta şahdamarı. Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın yüzde 24'ü, ihracatın yüzde 52'si, ithalatın yüzde 56'sı İstanbul'dan yapılıyor. Türkiye'nin

İstanbul'daki işletmelerin yarısı küçük ölçekli

entegre şehri olan İstanbul, 4 saatlik bir uçuşla 1.5 milyar kişilik pazarlara ulaşma imkânını sağlıyor. Bunun tersi yaklaşımlar, milli gelir içindeki payı yüzde 15'lere düşmüş sanayimizin payını daha aşağılara çekecektir" diye konuştu.

İSTANBUL SANAYİ ŞEHİRİ KALMALI

Bu nedenle İstanbul'un sanayi şehri olarak kalmasının mutlak suretle sağlanması ve sanayi

sektörünün yerleşik bir yapıya kavuşturulması için gerekli önlemlerin alınmasının şart olduğunu vurgulayan **Bahçivan**, bunun yolunun da öncelikli olarak organize sanayi bölgelerinden geçtiğine işaret etti. **Bahçivan** soru üzerine, "Sanayiciler olarak İstanbul'da kalmak istiyoruz" dedi.

İstanbul'un sanayi yeteneğini yok sayarak ve Türkiye'nin önündeki engelleri kaldırmadan hedefe ulaşmanın bir "fantezi" olacağını dile getiren **Bahçivan**, "İstanbul'u kökten silersen, Türkiye'nin asla ve asla İstanbul dışındaki üretim yerleriyle orta vadeli hedeflere ulaşması mümkün olmaz" dedi.

ISO Başkanı Bahçivan'a göre İstanbul'u sanayisizleştirme bir fantezi olmaktan öteye gitmez Sanayicinin tercihi İstanbul

Ekonomi Servisi - Sanayi üretiminin merkezini oluşturan İstanbul'un ülke ekonomisinin şahdamarı durumunda olduğunu belirten **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ihracatın yüzde 52'sini, ithalata karşılık yüzde 56'sını yaptığı hatırlatarak sanayinin kentten dışlanamayacağını dile getirdi.

ISO'nun bir projesi olarak İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle İstanbul Şehir Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. **Melih Bulu** tarafından hazırlanan İstanbul Sanayi Strateji

Üretim ve ticaret açısından ülkenin en temel giriş ve çıkış kapısına sahip.

Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın % 24'ünü sağlıyor, ihracatın % 52'si, ithalattın % 56'sını gerçekleştiriyor.

Türkiye'nin dünyaya en entegre şehri.

► **ISO Başkanı Bahçivan, İstanbullu sanayicinin de teşviklerden yararlanmasını ve finansu ucuz ve kolay erişimi olmasını gerektiğini savundu.**

Belgesi'nin tanıtım toplantısında konuşan Bahçivan, İstanbul'daki sanayicilerin üzerinde uzlaştıkları bir metin olmaması açısından önem taşıyan belgenin, İstanbul ve sanayinin mevcut durumunun yanında, şehrin gelecek vizyonu için yapılması gereken temel stratejileri ve eylemleri kapsadığını aktaran Bahçivan, belgenin 18 başlık 46 strateji ve 85 eylem planını içerdiği bilgisini verdi.

"İstanbul'u sanayisizleştirme bir fantezidir. İstanbul sanayisiz, sanayi İstanbul'suz olamaz. İstanbul'u alışveriş, ticaret, finans ya da moda merkezi şehri yapacağız" söylemleri var ama sanayisiz bir İstanbul ile Türkiye'nin makro hedeflere, yüksek teknoloji içeren hedeflere ulaşması mümkün

olmaz." diyen Bahçivan'a göre, sanayinin İstanbul'dan taşınma planları yeniden gözden geçirilerek farklı kararlar verilmeli.

Yüksek teknolojiyle ve kalifikasyonu yüksek üretimle rekabetçi olunması gerektiği görüşünün dile getirildiği toplantıda, ülkenin başka alanlarında neden sanayi yatırımları yapılmadığı sorusuna, Melih Bulu tarafından **"Kalifiye insanları uzak bölgelere göndermek mümkün değil, herkes Taksim'de oturmak istiyor"** yanıtı verdi. Bahçivan, Türkiye'nin sanayi üretim ağırlıklı yerine hizmet, ticaret, inşaat kaynaklı bir büyüme sergilediğine tanık olduklarına işaret etti.

• İstanbul'u ülkemizin 2023 sanayi hedeflerine ulaştırmak için ortaya 18 başlık ve 46 strateji çıkarıldı.

• Bu stratejilerin hayata geçirilebilmesi için de 85 eylem planı hazırlandı.

Metropol Bölgesindeki Sanayi Sektörünün Metropol Bölgesinin Gayrisafi Katma Değeri İçindeki Payı-İSIC Rev 3 (%) 2011

Şehir	Değer (%)
Amsterdam	33.84
Milano	28.97
İstanbul	27.40
Barcelona	21.98
Frankfurt	20.35
Berlin	14.63
Hamburg	14.60
Şikago	14.54
Tokyo	14.26
Madrid	13.13
Viyana	12.62
Lizbon	11.18
Paris	10.51
Brüksel	10.09